

Projectdossier CO₂

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

Documenthistorie

Versie	Versiedatum	Omschrijving
1.0	03-11-2022	Definitief voor start project
2.0	26-05-2023	Definitief, Q3-Q4 2022

SJA-303-06/19-06-2020-2.0

Verificatie eisen

Eisnummer	Referentie	Omschrijving

Contract/besteknummer AI2021-003

Status document Definitief

Documentnaam 20230526 Projectdossier CO2

Opgesteld door Nick van Schooten

Gecontroleerd door Tineke van der Peet KVGM-coordinator/MVK

Paraaf _____

Vrijgegeven door Dennis Smal Bedrijfsleider Uitvoering

Paraaf _____

Oprachtgever Gemeente Amsterdam

Akkoord Steffen Kolfshoten Projectleider

Paraaf _____

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	PROJECTGEGEVENS	4
	2.1 Omschrijving werkzaamheden	4
	2.2 Adres/ligging van het werk	4
	2.3 Bouwplanning en fasering	4
3	INVALSHOEK A, INZICHT	5
	3.1 Scope 1 en scope 2 emissies	5
	3.2 Energiebeoordeling	6
	3.3 Scope 3 emissies	7
	3.4 Energiebeoordeling	8
4	INVALSHOEK B, REDUCTIE	10
	4.1 Inleiding	10
	4.2 Scope 1 en 2 reductie	10
	4.3 Scope 3 reductie	10
	4.4 Interne audit	10
5	INVALSHOEK C, COMMUNICATIE	11
6	INVALSHOEK D, PARTICIPATIE	11
7	ACTIEPLAN VERBETERING	11
8	UPDATE	12
	8.1 Invalshoek A, inzicht	12
	8.2 Invalshoek B, reductie	13
	8.3 Invalshoek C, communicatie	13
	8.4 Invalshoek D, participatie	13

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

1 INLEIDING

Begin 2022 heeft Aannemingsmaatschappij Markus B.V. (Markus), het project ‘Sanering Kavel 39’ definitief gegund gekregen. Eén van de criteria van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) voor dit project was het niveau van de inschrijver op de CO₂-Prestatieladder van SKAO.

Markus heeft ingeschreven met niveau 5. Markus is reeds sinds 2018 gecertificeerd op de CO₂-Prestatieladder niveau 5.

De footprint is opgesteld conform de eisen van de ISO 14064-1, deze is echter niet geverifieerd door een externe partij. De footprint beslaat zowel scope 1, scope 2 als scope 3, deze is verder uitgewerkt in hoofdstuk 3.

Het doel van het onderhavige projectdossier is het vastleggen op welke wijze wordt voldaan aan de eisen voor ‘projecten met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel’, conform het handboek 3.0 van SKAO.

Er zijn onzekerheden in de nauwkeurigheid van de data, aangezien het hier een prognose betreft. In het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 8) is een upgrade toegevoegd waarin de voortgang van het project nader wordt beschreven.

2 PROJECTGEGEVENS

2.1 Omschrijving werkzaamheden

In opdracht van de Gemeente Amsterdam en in overeenstemming met contractnummer AI2021-003, inclusief de nota('s) van inlichtingen 1 t/m 4, worden diverse werkzaamheden uitgevoerd door Markus.

De opdracht bestaat hoofdzakelijk uit het saneren van het volledige kavel.

2.2 Adres/licging van het werk

De werkzaamheden vinden plaats aan de Distelweg 90 in de gemeente Amsterdam.

2.3 Bouwplanning en fasering

Voor de werkzaamheden zijn de volgende gegevens relevant:

- Datum van aanvang : week 34 2022
- Datum van oplevering : week 26 2023
- Geplande bouwtijd : 38 kalenderweken
- Aantal geplande bouwfasering(en) : 1

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

3 INVALSHOEK A, INZICHT

3.1 Scope 1 en scope 2 emissies

Voor aanvang van het project is er een verwachte CO₂-emissie-inventaris opgesteld voor scope 1 en 2. Omdat voor aanvang van het project de emissiebronnen kwantitatief niet goed te bepalen zijn, is voor deze stromen een inschatting gemaakt. De schatting is gebaseerd op de verwachte omzetcijfers voor het project Kavel 39 ten opzichte van de omzetcijfers van Markus over 2021 én de daarbij behorende CO₂-footprint van Markus.

De schattingen zijn gedaan door de projectcoördinator en de projectbegeleider van project Kavel 39. De schattingen zijn gebaseerd op de open begroting die is ingediend bij de opdrachtgever en de historische verbruiken van Markus in 2021.

De opgestelde CO₂-emissie-inventaris dient als basis voor het reduceren van de CO₂-uitstoot voor dit project.

De absolute scope 1 en 2 uitstoot van Markus over 2021 is als volgt:

Emissie-inventaris (ton CO ₂)		2021 Markus
scope 1	FTE	105
	Kantoor - gas	95,00
	Bruto marge (omzet - externe projectkosten)	16,8
	Materieel	1.672
	Vrachtauto	624
	Auto	361
scope 2	FTE	105
	Elektraverbruik	0
	FTE met eigen auto	13
	Privé km	17,0
Scope 1 en 2 totaal:		2.769

Uitgaande van een geschatte brutomarge van 1,356 miljoen euro voor project Kavel 39, is de verwachte absolute uitstoot als volgt:

Emissie-inventaris (ton CO ₂)		Kavel 39
scope 1	FTE	0
	Kantoor - gas	0,0
	Bruto marge (omzet - externe projectkosten)	1,4
	Materieel	135,3
	Vrachtauto	50,5
	Auto	29,2
scope 2	FTE	6
	Elektraverbruik	0
	FTE met eigen auto	0
	Privé km	0,0
Scope 1 en 2 totaal:		215

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

De relatieve uitstoot voor Markus ziet er als volgt uit:

Emissie-inventaris (ton CO2)		2021 Markus
scope 1	FTE	105
	Kantoor - gas	0,90
	Bruto marge (omzet - externe projectkosten)	16,8
	Materieel	100
	Vrachtauto	37
	Auto	22
scope 2	FTE	105
	Elektraverbruik	0
	FTE met eigen auto	13
	Privé km	1,3
Scope 1 en 2 totaal:		161

De verwachte relatieve uitstoot voor Kavel 39 ziet er als volgt uit:

Emissie-inventaris (ton CO2)		Kavel 39
scope 1	FTE	0
	Kantoor - gas	0,00
	Bruto marge (omzet - externe projectkosten)	1,4
	Materieel	100
	Vrachtauto	37
	Auto	22
scope 2	FTE	6
	Elektraverbruik	0
	FTE met eigen auto	0
	Privé km	0,0
Scope 1 en 2 totaal:		159

3.2 Energiebeoordeling

Post 1 Kantoor – gas

Voor het project Kavel 39 wordt het energieverbruik van gas op kantoor op 0 gezet. Op het project worden geen kantoren in gebruik genomen. Het gedeelte projectmedewerkers dat op het kantoor van Markus aanwezig is, heeft een dusdanig kleine invloed op het energieverbruik, dat dit irrelevant is voor deze berekening.

Post 2 Materieel

Het energieverbruik van het materieel is de grootste post uit de emissies van scope 1 en 2. Dit betreft de CO₂ uitstoot die vrijkomt door de dieselmotoren van het materieel. In 2021 bedroeg deze uitstoot voor Markus 1.672 ton. Dit komt neer op een relatieve uitstoot van 100 ton per miljoen (brutomarge).

Post 3 Vrachtauto

De post Vrachtauto geeft de CO₂ uitstoot weer die vrijkomt door het diesilverbruik van de vrachtwagens op het project. Voor Markus bedroeg in 2021 deze uitstoot 624 ton. Dit komt neer op 23% van de totale scope 1 en 2. Relatief is deze uitstoot 37 ton per miljoen (brutomarge).

Post 4 Auto

De post Auto geeft de CO₂ uitstoot weer van de verbruikte liters benzine of diesel door de personenauto's van de projectmedewerkers. Hierin zal een relatieve uitstoot mee worden genomen. Bij

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

Markus bedroeg in 2021 deze uitstoot 13% van de totale scope 1 en 2, wat neerkomt op een relatieve uitstoot van 22 ton per miljoen (brutomarge).

Post 5 Elektraverbruik

Aan het elektraverbruik wordt geen CO2-uitstoot gekoppeld. Doordat op het project enkel groene stroom wordt ingekocht, via inkoopmaatschappij WDM, is hier geen CO2-uitstoot van toepassing.

Post 6 Privé auto

De post privé auto wordt voor het project Kavel 39 eveneens op 0 gezet. De vaste projectteamleden rijden allen in een lease-auto, waardoor de uitstoot al verwerkt is in post 4 Auto en deze post buiten beschouwing kan worden gelaten.

3.3 Scope 3 emissies

De scope 3 emissie voor dit project is op voorhand vastgesteld op basis van de absolute CO2 uitstoot van Markus, te weten:

Emissie-inventaris (ton CO2)		2021 Markus
Scope 3	<i>Inkoopwaarde omzet (externe projectkosten)</i>	15,56
	Aangekochte goederen en diensten	7.985,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Productieafval	2.576,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Upstream en downstream transport	729,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Kapitaal goederen	747,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Woon-werk verkeer	16,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	End-of-life verwerking van verkochte producten	131,00
Scope 3 totaal		12.184

Uitgaande van een geschatte inkoopwaarde van 3,662 miljoen euro, is de absolute uitstoot van project Kavel 39 als volgt:

Emissie-inventaris (ton CO2)		Kavel 39
Scope 3	<i>Inkoopwaarde omzet (externe projectkosten)</i>	3,66
	Aangekochte goederen en diensten	1.879,69
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Productieafval	606,40
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Upstream en downstream transport	171,61
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Kapitaal goederen	175,85
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Woon-werk verkeer	3,77
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	End-of-life verwerking van verkochte producten	30,84
Scope 3 totaal		2.868

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

De relatieve uitstoot van Markus ziet er als volgt uit:

Emissie-inventaris (ton CO2)		2021 Markus
Scope 3	<i>Inkoopwaarde omzet (externe projectkosten)</i>	15,56
	Aangekochte goederen en diensten	513,30
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Productieafval	165,59
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Upstream en downstream transport	46,86
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Kapitaal goederen	48,02
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	Woon-werk verkeer	1,03
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	15,56
	End-of-life verwerking van verkochte producten	8,42
Scope 3 totaal		783

De te verwachten relatieve uitstoot voor Kavel 39 ziet er als volgt uit:

Emissie-inventaris (ton CO2)		Kavel 39
Scope 3	<i>Inkoopwaarde omzet (externe projectkosten)</i>	3,66
	Aangekochte goederen en diensten	513,30
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Productieafval	165,59
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Upstream en downstream transport	46,86
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Kapitaal goederen	48,02
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	Woon-werk verkeer	0,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	3,66
	End-of-life verwerking van verkochte producten	8,42
Scope 3 totaal		782

3.4 Energiebeoordeling

Post 7 Aangekochte goederen en diensten

Het grootste gedeelte van de emissies van scope 3 wordt veroorzaakt door de aangekochte goederen en diensten. Hieronder vallen alle ingehuurde en uitbesteedde werkzaamheden. Verwachting is dat deze verhouding ook voor project Kavel 39 representatief is.

Post 8 Productieafval

Onder productieafval worden alle emissies meegenomen van de verwerking van afgevoerde afvalstoffen. Hieronder vallen ook de grondstromen die worden afgevoerd vanaf het project.

Post 9 Upstream en downstream transport

In de post upstream en downstream transport worden de emissies van alle transportbewegingen meegenomen. Zowel het transport over de weg als over het water zal hierin worden opgenomen.

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

Post 10 Kapitaal goederen

Voor het project Kavel 39 zullen ook goederen specifiek worden aangekocht. De emissie van de productie van deze goederen wordt inzichtelijk gemaakt in de post kapitaalgoederen.

Post 11 Woon-werkverkeer

In 2021 bedroeg de uitstoot het woon-werkverkeer voor Markus 16 ton CO2. Dit komt neer op 1,03 ton CO2 per miljoen (inkoopwaarde). Voor Kavel 39 heeft het bijhouden van dit woon-werkverkeer geen prioriteit, gezien de geringe invloed op het totaal. Om deze reden is voor het project deze post op 0 gezet.

Post 12 End-of-life verwerking van verkochte producten

Onder de post end-of-life verwerking wordt gekeken naar de aanschaf van grondstoffen, in dit geval zand. Voor de end-of-life berekening van Markus is uitgegaan van inkoop zand van J. van Vliet. Aangezien dit ook voor project Kavel 39 relevant is, wordt dit meegenomen in de berekening.

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

4 INVALHOEK B, REDUCTIE

4.1 Inleiding

Per scope worden de gekozen reductiemaatregelen aangegeven. Deze reductiemaatregelen kunnen voor aanvang van- of gedurende het project worden uitgevoerd. Dit staat omschreven bij de reductiemaatregel.

4.2 Scope 1 en 2 reductie

Post 2, 3 en 4 uitstoot van dieselvebruik

Op het project Kavel 39 is ervoor gekozen om alleen HVO100-diesel te gebruiken. HVO100 is een biologische diesel dat zorgt voor een emissie reductie van circa 90%.

De transporten van de af te voeren grond zullen worden gedaan per schip. Dit wijkt af van de standaard van Markus, waarin meestal vrachtwagens worden ingezet voor grondtransport. Omdat Markus zelf geen schepen heeft en deze moet inhuren, verplaatst deze transport post van scope 1 naar scope 3.

De verwachting is doordat het transport niet meer in scope 1 en 2 valt en door het toepassen van de HVO100 diesel, dat de relatieve uitstoot van het project Kavel 39 aanzienlijk lager zal zijn dan de Markus uitstoot.

4.3 Scope 3 reductie

De reductiedoelstellingen voor de scope 3 emissies zullen geconformeerd worden aan de algemene scope 3 reductiedoelstellingen van de organisatie. Deze doelstellingen zijn terug te vinden in het CO₂-Reductieplan d.d. 11-04-2022 op de website van Markus.

Voor dit project zullen in ieder geval de algemene scope 3 reductiemaatregelen van toepassing zijn en daarnaast is er een aantal project specifieke maatregelen opgesteld:

- Transport van verontreinigde grond per schip in plaats van per as en met 50% biobrandstof.
- Afspraken met transporteur van productieafval dat alleen vrachtwagens stage 6 worden ingezet.
- Aanvoer van grote hoeveelheden zand per schip in plaats van per as.

Doordat het transporteren van grond normaliter niet in de scope 3 van Markus zit en dit nu wel het geval is, door middel van ingehuurde schepen, is het niet in te schatten of de relatieve uitstoot hoger of lager zal liggen dan de Markus uitstoot van 2021. Hiervoor is de verwachte reductie op 0% gezet voor scope 3.

4.4 Interne audit

Tijdens de interne audit, conform de eis 3.B.1 voor de CO₂-Prestatieladder niveau 5, zal tevens het onderhavige project worden gecontroleerd.

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

5 INVALSHOEK C, COMMUNICATIE

In onderstaande tabel zijn uitsluitend de voor het project specifieke communicatiemiddelen opgenomen. Het communicatieplan van Markus is opgenomen in het CO₂-Managementplan, beschikbaar via de website van Markus.

Intern/ extern	Stakeholder	Communicatiemiddel	Verantwoordelijk	Frequentie
Intern	Medewerkers project.	Bespreken van het projectdossier	Bedrijfsleider uitvoering	Ieder projectteamoverleg op de agenda
Intern	Medewerkers project, onderaannemers en opdrachtgever	Project behandelen tijdens toolbox	Uitvoerder	1 keer per maand herhalen, met externe sprekers
Intern	Kantoorpersoneel	Bespreken van het projectdossier tijdens regulier overleg	Projectbegeleider	Na afronding project
Extern	Opdrachtgever, directie en projectmedewerkers	Projectdossier bespreken in bouwvergadering	Bedrijfsleider uitvoering	Iedere bouwvergadering op agenda
Extern	Overige externe partijen	Projectdossier publiceren op website Markus	KVGM-functionaris	Bij begin project Vervolgens halfjaarlijks updaten en publiceren

Voor alle medewerkers geldt dat ideeën ten behoeve van het besparen van energie ingediend kunnen worden bij het projectteam en/of de KVGM-afdeling.

6 INVALSHOEK D, PARTICIPATIE

Het keteninitiatief waaraan Markus actief deelneemt is NederlandCO₂ Neutraal. Meer informatie hierover is terug te vinden op de website www.markusbv.nl.

Voor de ketenanalyses zijn documenten opgesteld welke eveneens zijn terug te vinden op de website van Markus en de website van SKAO of www.markusbv.nl.

Voor het project Kavel 39 wordt verwezen naar de participatie van Markus breed.

7 ACTIEPLAN VERBETERING

Om te zorgen voor een continue verbetering zijn de volgende acties gepland:

Actie	Verantwoordelijk	Wanneer
Actualiseren van de scope 1, scope 2 en scope 3 emissies	Projectbegeleider	Halfjaarlijks
Status reductiemaatregelen rapporteren	Projectcoördinator	Halfjaarlijks
Opstellen van een jaarverslag	Projectbegeleider	Jaarlijks
Opstellen eindrapportage na afronden van het project	Projectbegeleider	Einde project

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

8 UPDATE

In dit hoofdstuk wordt halfjaarlijks een korte statusupdate gegeven over de voortgang van het project Sanering Kavel 39.

8.1 Invalshoek A, inzicht

In het eerste halfjaar van het project is gebleken dat de uitstoot van scope 1 en 2 aanzienlijk lager ligt dan verwacht in het plan. De grootste winst wordt gehaald door het toepassen van HVO diesel. Bij Markus breed was het aandeel HVO ten opzichte van alle verbruikte diesel 6%. Op het project Kavel 39 is dit aandeel 47%. Hierdoor is een reductie behaald van 43 ton CO₂.

In de tabel hieronder zijn alle emissies die van invloed zijn op scope 1 en 2 weergegeven.

Scope 1	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Brandstofverbruik materieel (diesel)	16.501	liters	3.262	53,8
Brandstofverbruik materieel (HVO)	14.609	liters	314	4,6
Brandstofverbruik vrachtauto (diesel)	-	liters	3.262	0,0
Brandstofverbruik vrachtauto (HVO)	-	liters	314	0,0
Brandstofverbruik auto (diesel)	-	liters	3.262	0,0
Brandstofverbruik auto (benzine)	-	liters	2.740	0,0
Brandstofverbruik boten (HVO50)	-	liters	-	0,0
Brandstofverbruik boten (diesel, MDO)	6.500	liters	3.436	22,3
Totaal scope 1				80,7

Scope 2	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Elektra groene stroom	8.028	kWh	-	-
Keten - grijze stroom	-	kWh	523	-
Keten - groene stroom	-	kWh	-	-
Prive-auto's (zakelijke km) (obv basisjaar!)	-	km's	220	-
Zakelijke km openbaar vervoer	-	km's	61	-
Totaal scope 2				-

Totaal scope 1 en 2	80,7
----------------------------	-------------

De tabel hieronder geeft de relatieve uitstoot weer van scope 1 en 2. Hierin is gerelativeerd aan de bruto marge op het project. De relatieve uitstoot is minder dan de helft van wat in het plan is verwacht.

Emissie-inventaris (ton CO ₂)		Kavel 39
scope 1	FTE	0
	Kantoor - gas	0,00
	Bruto marge (omzet - externe projectkosten)	1,1
	Materieel	53
	Vrachtauto (+ boot)	20
	Auto	0
scope 2	FTE	4
	Elektraverbruik	0
	FTE met eigen auto	0
	Privé km	0,0
Scope 1 en 2 totaal:		73

Projectdossier CO2

2021082 – Sanering Kavel 39 te Amsterdam

Scope 3 is sterk afhankelijk van de inkoop van damwand. In verhouding tot de inkoopwaarde omzet van Markus als bedrijf, ligt de inkoop van stalen damwand percentueel hoog op het project Kavel 39. De productie van stalen damwand brengt een hoop CO2 uitstoot met zich mee. Om deze reden is de relatieve CO2 uitstoot hoger dan in het plan beschreven. Op andere aspecten die van toepassing zijn in scope 3 worden wel reducties behaald. Het percentage afval dat wordt geproduceerd op het project is in verhouding laag. Doordat stort van afval niet in dit project is meegenomen, wordt hier ook geen CO2 uitstoot voor gerekend. Ook voor extern transport geldt dat dit vele malen lager is dan gemiddeld bij Markus. Dit zorgt voor een reductie van CO2 uitstoot in scope 3.

De tabel hieronder geeft per onderdeel aan wat de relatieve CO2 uitstoot is op Kavel 39, gerelateerd aan de inkoopwaarde.

Emissie-inventaris (ton CO2)		Kavel 39
Scope 3	<i>Inkoopwaarde omzet (externe projectkosten)</i>	1,53
	Aangekochte goederen en diensten	989,52
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	1,53
	Productieafval	8,51
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	1,53
	Upstream en downstream transport	7,20
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	1,53
	Kapitaal goederen	1,48
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	1,53
	Woon-werk verkeer	0,00
	<i>Inkoopwaarde omzet</i>	1,53
	End-of-life verwerking van verkochte producten	0,00
Scope 3 totaal		1.007

8.2 Invalshoek B, reductie

De reductie zoals opgenomen in het reductieplan voor scope 1 en 2 wordt momenteel behaald. Er kan geconcludeerd worden dat door de toepassing van HVO-100 brandstof in de machines, er een grote reductie wordt behaald, zoals vooraf bedacht.

Voor scope 3 geldt dat de uitstoot nu niet gereduceerd is ten opzichte van Markus gemiddeld als bedrijf. Dit komt met name door de inkoop van stalen damwand. Doordat alle damwand nu ingekocht is, is de verwachting dat in de tweede helft van het project, de relatieve uitstoot zal dalen. Hiermee kan alsnog een reductie van de CO2 uitstoot worden behaald.

Op het project Kavel 39 wordt het brandstofverbruik door de kranen continu gemonitord. Uit deze rapportages blijkt dat het verbruik van de kranen lager ligt dan op andere projecten. Naast het toepassen van een schonere diesel, worden er dus ook daadwerkelijk minder liter diesel verstoekt per uur. Dit zal het gevolg zijn van bewust gebruik door de machinisten.

8.3 Invalshoek C, communicatie

In de eerste helft van het jaar is er voorlichting geweest over het zuinig draaien en

Voor 2023 staan er verschillende lunchsessies op de planning, waarbij een externe spreker aan het woord komt. In januari zal de leverancier van de HVO-100 diesel een toelichting geven over de brandstof.

8.4 Invalshoek D, participatie

De participatie voor het project is niet veranderd. Hiervoor wordt verwezen naar de participatie van Markus. Informatie hierover is terug te vinden op de website van Markus.